

Nijkleaster: stilte, bezinning en verbinding op het Friese platteland

Iedere woensdagochtend wordt er gevierd, gepraat, gewandeld en eten gedeeld in het Friese dorp Jorwert. Na een kort ochtendgebed volgt de kleasterkuier (pelgrimage). Woord & Dienst wandelde een ochtend mee en sprak met ds. Saskia Leene, sinds twee jaar kleasterpastor.

Alida Groeneveld

Kleasterkuier

De Kleasterkuier begint om half tien met het ochtendgebed. Aanmelden hoeft niet, iedereen is welkom. Voorganger Tjitske Hiemstra, doopsgezind predikant in Leeuwarden, legt vandaag het thema ‘*mienskip*’ (gemeenschap) uit aan de hand van een korte lezing uit het bijbelboek Handelingen. Lieder uit Taizé en Iona en het gezongen Onze Vader in het Fries volgen op de stilte. Na een kopje koffie en stukje kleasterkoek gaan we op pad.

De pelgrimage kent een vast patroon: stilte, in stilte nadenken over een vraag die de voorganger meegeeft en tot slot twee aan twee uitwisselen wat de vraag over verlangen naar *mienskip* bij jou heeft opgeroepen. Terug in de kerk van Jorwert volgt de lunch met wat iedereen meebrengt. Wie wil, is uitgenodigd om te delen wat het gesprek gebracht heeft. Daar wordt vandaag spaarzaam gebruik van gemaakt, meestal is dit heel anders! Bij navraag blijkt dat een aantal dit juist als bevrijdend ervaart: je hoeft hier in Jorwert niets, je wordt aanvaard zoals je bent. Dit herkenbare patroon geeft rust en biedt een onuitgesproken verbinding.

Start

Stichting Nijkleaster (‘nieuw klooster’) is een initiatief van ds. Hinne Wagenaar en Sietske Visser op basis van hun ervaringen in Europa, Verenigde Staten en Afrika. De stichting wil een nieuw klooster vormen in het dorp Jorwert. Het doel is een plek te creëren waar mensen zich in alle rust kunnen terugtrekken voor bezinning en op adem kunnen komen. Daarnaast wil het klooster een ontmoetingsplek zijn in viering en gesprek, stilte en wandeling, plezier en recreatie. Zo wordt, aldus de website, ‘in Nijkleaster gezocht naar nieuwe wegen

voor het evangelie en wordt er een aandeel geleverd aan persoonlijke, kerkelijke en maatschappelijke vernieuwing’.

De pioniersplek is van start gegaan in 2012 en behoort tot de eerste zeven pioniersplekken van de Protestantse Kerk in Nederland. Gebruikelijk is een periode van drie jaar om een pioniersplek van de grond te krijgen, voor Nijkleaster is dat zeven jaar. Een (ver)bouwproject, fondswerving en de vorming van de kloostergemeenschap hebben meer tijd nodig.

Activiteiten

Naast de Kleasterkuier, iedere woensdag, weer of geen weer, zijn er nog andere activiteiten. Maandelijks is er een bezinningsdag. Jaarlijks is er het Nijkleaster Pinkster Paad, een wandeling op tweede pinksterdag langs bijzondere locaties in de buurt. Recent zijn Nijkleaster

Door Nijkleaster heeft de protestantse gemeente als geheel nieuw elan gekregen

wandelvakanties in Oostenrijk aan het aanbod toegevoegd. Groepen kunnen, na overleg, naar Jorwert komen voor een eigen programma. De ‘Nijkleasterorde’ is daarbij leidend: ochtendgebed, wandeling, maaltijd. Een bezoek aan Nijkleaster staat inmiddels in vele activiteitenprogramma’s van kerkelijke gemeenten in het land. Voor de uitvoering van deze taken is er een *Kleasterried* (kloosterraad) en *Kleasterkrachten* (vrijwilligers) naast de twee beroepskrachten. Circa tien predikanten uit de omgeving zijn als vrijwilliger betrokken bij de activiteiten van Nijkleaster.

Plaatselijke gemeente

Ds. Hinne Wagenaar is pionier. Hij is tevens als predikant verbonden aan de protestantse gemeente Westertwert, waar Jorwert deel van uitmaakt. Door Nijkleaster heeft de gemeente als geheel nieuw elan gekregen. Het project heeft uitstraling in de regio. De protestantse gemeente Westertwert komt in de verschillende kerken van de gemeente samen voor de kerkdiensten. Op de derde zondag van de maand is dat altijd in Jorwert onder de naam 'kleasterzondag'. De liturgie op zo'n zondag is sober, het gaat om de eenvoud en de verstillings, er is een korte preek met vaak een vraag om zelf over na te denken. Ds. Saskia Leene, kleasterpastor, is voor een beperkt aantal uren aan Nijkleaster verbonden.

Fries

De pioniersplek is verbonden met Friesland en de Friese cultuur en taal. Op de stola van Hinne Wagenaar staan kievieten en plompenbladeren. Saskia Leene (geen Friese wortels) heeft gaandeweg de verbinding tussen Friese cultuur en taal en spiritualiteit leren waarderen. De context van het Friese land, buiten zijn, tussen de weilanden lopen, beïnvloedt je denken. De gastvrijheid staat daarnaast ook hoog in het vaandel, en dat biedt alle ruimte voor iedereen om aan te sluiten en op een eigen manier mee te doen. Gasten zoeken (en vinden) rust en verbinding in het onderlinge gesprek, ook al is het eenmalig. De gastvrijheid is heel letterlijk. De avond vóór mijn bezoek waren er wandelaars van het Jabikspad voor een overnachting in de kerk. 'De eerste echte pelgrims in Jorwert', vertelde Hinne Wagenaar.

Klooster

Op dit moment werkt het bestuur van Nijkleaster aan de realisering van het klooster. Vlakbij Jorwert heeft men een boerderij op het oog, het Westertwêst, dat verbouwd zal worden tot kloostergemeenschap waar twaalf mensen permanent wonen. Deze kloosterlingen

gaan de dragende krachten van de gemeenschap vormen. Hinne en Sietske zijn daar twee van, ook andere betrokkenen bij Nijkleaster verbinden zich hieraan. Ook Saskia Leene overweegt deel uit te gaan maken van de kloostergemeenschap. Er komen twaalf kamers waar in totaal 24 gasten ontvangen kunnen worden. De gasten kunnen een periode meeleven, -werken en -bidden in de gemeenschap. Alles is erop gericht dat het mensen goed doet. Al met al is het een project van drieënhalve tot vier miljoen euro waarvoor Nijkleaster financiële partners (groot en klein) zoekt. Voor de activiteiten blijft de kerk in Jorwert de aanwezige plek, het klooster wordt de locatie voor retraites.

Aandachtspunten

Ik bezocht Jorwert in 2013 ook al eens en als ik zie wat er in de afgelopen vijf jaar gerealiseerd is, is het bijna gênant om naar mislukkingen te vragen. Ik vraag daar-

Jongeren hebben de weg naar Jorwert nog niet gevonden

om aan Saskia of er nog aandachtspunten zijn en die zijn er. Jongeren hebben de weg naar Jorwert nog niet gevonden. De hoop is dat rond het Westertwêst mogelijkheden komen. Onder de deelnemers van Jorwert zijn relatief veel vrouwen en veel vijftigplussers. De betekenis van Nijkleaster voor de dorpsgemeenschap is ook een vraag. Welke mogelijkheden voor verbinding en stilte zijn hier? Nijkleaster kent nog geen structuur voor pastoraat. Wel is er sprake van onderling pastoraat. In alle Nijkleasterbijeenkomsten worden mensen uitgenodigd verbinding met elkaar te zoeken. Zozeer zelfs dat recent een huwelijksinzegening heeft plaatsgevonden tussen twee mensen die elkaar in Jorwert gevonden hebben. Meer verbinding kun je niet krijgen!

Meer informatie: www.nijkleaster.frl